

Situation blev imidlertid endnu mørkere. Den 12. Februar 1919 fremsatte Ministeren igen et Lovforslag om et Laan paa 120 Mill. Kr., og dette undskyldte Ministeren med, at denne Situation var kommet ham selv aldeles overraskende, Ministeren var ført bag Lyset af Tallene; Ministeren maatte have disse 120 Mill. Kr., og han maatte have dem straks, ellers var Statsmaskineriet udsat for at gaa i Staa.

Nu ser vi igen Ministeren oprulle et lyst og smukt Billede for os, og der er noget oplivende i, at Situationen trods alle disse finansielle Vanskeligheder og trods de mange bitre Timer, som den nuværende Finansminister ganske sikkert har haft, hver Gang vi staaar foran et Valg, altid klarer sig, saa det hele kommer til at se lyst og smukt ud, det er der i Virkeligheden noget fornøjeligt ved.

Under den Opgørelse, som Ministeren gav i Folketinget for et Par Dage siden ved Finanslovforslagets tredje Behandling, omtalte han ogsaa, at det samlede Underskud for disse 6 Krigsaar var 145 Mill. Kr., men drog man derfra de 127 Millioner, som den vestindiske Købesum indbragte, blev der ikke mere end 14 Mill. Kr.s Underskud til Rest, og det var dog et stolt Resultat. Hvis private Folk opgjorde deres Aarsindtægt paa samme Maade, var der mange, der kunde komme til et meget pænt Resultat, men jeg tror ikke, at man i Længden vilde være glad ved den Opgørelse. I hvert Fald er det dog rart, at man ikke skal betale Indkomstskat af en Indtægt, der opgøres saaledes.

Den højtærede Finansminister omtalte ved samme Lejlighed, at Reservefonden — saaledes har jeg i hvert Fald forstaaet den højtærede Ministers Udtalelser — ganske vist nu var gaaet tabt, men den højtærede Minister mente heller ikke, at der i Fremtiden var Brug for Reservefond, Borgernes Skatteevne var tilstrækkelig Reservefond. Jeg tror nu, at det vilde være ganske nyttigt, om Staten ogsaa i Fremtiden havde en Reservefond i paakommende Tilfælde. Vi saa, hvilke store Vanskeligheder vi var udsatte for, den Gang Krigen brød ud. Vi havde ganske vist en Reservefond, den var ikke just stor, men hvad der var endnu værre, var, at meget faa af de Midler, som laa i den, var likvide, men ganske urealisable Papirer, som slet ikke svarede til den Hensigt, man har med at have en Reservefond. Den højtærede Minister udtalte, at Borgernes Skatteevne nu var saa stor, at

vi derigennem havde en betydelig Reservefond. Ja, selv om Borgernes Indtægter i dette Øjeblik er vokset betydeligt, maa man ikke tabe af Sigte, at der ogsaa kræves meget mere, og den Skatteborger, der tidligere kunde komme igennem med 2 000 Kr. om Aaret, maa nu have mindst 4 000 Kr., saa Skatterne vil jo absolut virke trykkende, og ikke mindre trykkende vil de virke, naar Indtægterne gaar ned, et Faktum, der sikkert ikke vil udeblive. Den højtærede Minister har i Løbet af disse Krigsaar set, at Udgifterne for Statskassen er steget fra 111 404 000 i 1913—14 op til 615 752 000 for 1918—19. Det er jo en ganske betydelig Stigning i Udgifterne. Nu er det ganske selvfølgelig, at Udgifterne har maattet stige i Krigstiden paa Grund af de ekstraordinære Krav, der stilledes, og de har ogsaa maattet stige paa Grund af, at hele Prisniveauet er blevet forandret, men vi andre havde dog tænkt os, at vel kunde Udgifterne ikke mere komme tilbage til det, de var før Krigen, men at man dog skulde komme til en nogenlunde rimelig Reduktion af Statens Udgiftskonto. Ministeren yder imidlertid ikke nogen særdeles Trøst i saa Henseende, Ministeren mener, at det ordinære Budget vil komme til at ligge ved 450 Mill. Kr. Naar man kommer til et saa højt Udgiftsbudget, har den høje Regering ganske sikkert sin betydelige Andel deri. Man har det Indtryk, at det ikke har været Regeringen — den højtærede Finansminister danner maaske en Undtagelse — saa meget om at gøre at søge at begrænse Udgifterne som paa at tilfredsstille alle mulige Krav, der rejstes. I samme Tidsrum er Statsgælden jo vokset fra ca. 360 Mill. Kr. i Finansaaret 1913—14 til ca. 900 Mill. Kr. nu. Naar vi altsaa i faa Træk skal karakterisere Resultatet af Finansministerens Virksomhed i denne 6-aarige Periode, som han selv har draget frem for os, kommer vi til det Resultat, at Udgiftsbudgettet er steget fra 111 400 000 til 450 Mill. Kr. — jeg regner her med det normale Fremtidsbudget, som Ministeren forudsætter —, og at Statsgælden er steget fra 360 Mill. Kr. til ca. 900 Mill. Kr. Endnu paa sidste Aars Regnskab viser det sig, at Statsvirksomhederne giver et meget kummerligt Resultat; efter den højtærede Finansministers egne Tal giver Jernbanerne et Underskud af 24 Mill. Kr., Postvæsenet af 10 Mill. Kr. og Telegrafvæsenet af 1 Mill. Kr., i alt et Underskud paa 35 Mill. Kr. Det er anført, at for Statsbanernes Vedkom-